

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Πληροφορίες : X.Αναστασιάδης

Τηλέφωνο : 213-1364330

FAX : 213-1364383

e-mail : c.anastasiadis@ypes.gr

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27

Ταχ.Κώδικας : 10183 Αθήνα

Αθήνα, 7-6-2017

Αριθμ. Πρωτ : 31924/2016

Προς:

**Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
της Χώρας
(με φωτ/φα των αναφερόμενων
σχετικών εγγράφων)**

ΘΕΜΑ: Διάλειμμα κατά τη διάρκεια του ωραρίου.

**ΣΧΕΤ: α) Το Α.Π. 3452/83 /16-2-2015 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.**

**β) Το Α.Π. ΔΙΔΑΔ/Φ.70/28/10735/12-10-2016 έγγραφο του Υπουργείου
Διοικητικής Ανασυγκρότησης.**

γ) Το Α.Π. 1248/17-11-2014 έγγραφο της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο 4 του Π.Δ/τος 88/1999 (ΦΕΚ 94 Α') «Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/EK» έχει οριστεί ότι «Όταν ο χρόνος ημερήσιας εργασίας υπερβαίνει τις έξι ώρες, πρέπει να χορηγείται διάλειμμα τουλάχιστον 15 λεπτών, κατά τη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι δικαιούνται να απομακρυνθούν από τη θέση εργασίας τους. Τα διαλείμματα αυτά δεν επιτρέπεται να χορηγούνται συνεχόμενα με την έναρξη ή τη λήξη της ημερήσιας εργασίας. Οι τεχνικές λεπτομέρειες του διαλείμματος και ιδίως η διάρκεια και οι όροι χορήγησής του εφόσον δεν ρυθμίζονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή από την κείμενη νομοθεσία, καθορίζονται στο επίπεδο της επιχείρησης στα πλαίσια της διαβούλευσης μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων...».

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (βιομηχανικές, γεωργικές, εμπορικές, διοικητικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές δραστηριότητες, δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, αναψυχής, κλ.π.), σύμφωνα με το αρ. 1 παρ. 3 του ίδιου Π.Δ/τος, σε συνδυασμό με το αρ. 1, παρ. 3 του Π.Δ. 17/96.

Επισημαίνεται ότι, στο άρθρο 2 του Π.Δ.17/1996 ορίζεται ότι για την εφαρμογή του, με τον όρο «επιχείρηση» νοείται : «Κάθε επιχείρηση, εκμετάλλευση, εγκατάσταση και εργασία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσεται.»

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με το Α.Π. 3452/83/16-2-2015 έγγραφό του, μας ενημέρωσε ότι οι διατάξεις του Π.Δ/τος

88/1999 εφαρμόζονται στον Ιδιωτικό και στο Δημόσιο Τομέα, με την επιφύλαξη του άρθρου 14 που προβλέπει τις επιτρεπόμενες παρεκκλίσεις.

Επειδή, δε, το διάλειμμα εργασίας δεν επιτρέπεται να χορηγείται συνεχόμενα με την έναρξη ή τη λήξη της ημερήσιας εργασίας, δεν επηρεάζει το θεσμοθετημένο ωράριο εργασίας των υπαλλήλων, όπως μας διευκρίνισε το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με το Α.Π. ΔΙΔΑΔ/Φ.70/28/10735/12.10.2016 έγγραφό του.

Κατόπιν αυτών, παρακαλούμε να ενημερώσετε τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού χωρικής αρμοδιότητάς σας, ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 του Π.Δ/τος 88/1999, επομένως θα πρέπει να επιτρέπουν διάλειμμα δεκαπέντε (15) λεπτών στους υπαλλήλους τους, εντός του ωραρίου τους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τις έξι ώρες (6) ημερησίων.

Για τις τεχνικές λεπτομέρειες χορήγησης του διαλείμματος, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι λειτουργικές και οργανωτικές συνθήκες και ανάγκες κάθε υπηρεσίας, εξασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία της.

Ο Γεν. Γραμματέας

Κώστας Πουλάκης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Διοικητικής
Ανασυγκρότησης
Δ/νση Διαχείρισης Ανθρώπινου

Δυναμικού

Βασ. 15
Αθήνα 10674
2. Υπουργείο Εργασίας,
Ασφάλισης και Κοινωνικής

Αλληλεγγύης

Σταδίου 29 Αθήνα 10182
3.ΠΟΕ-ΟΤΑ
Καρόλου 24
Αθήνα 10437
4.ΕΝ.Π.Ε
Μεσογείων 15
Αθήνα 11526

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

-Γραφείο Γεν. Γραμματέα
-Γραφείο Γεν. Δ/ντριας
- Δ/νσή μας